

MIKES KELEMEN MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM TANTÁRGYVERSENY
2016. április 18.
7. osztály

A tételek kidolgozására szánt idő: 3 óra

I. 30 pont

Olvasd el figyelmesen az alábbi szöveget, majd oldd meg a hozzá kapcsolódó feladatokat!

Magamat nem ismerem. De ismerek valakit, aki bennem lakik, akivel én sohase beszélgettem, aki gyakran megszólal, hetykén és gúnyosan, nem törődve azzal, hogy én sohasem válaszoltam neki, hogy szégyellem, és zavarban vagyok miatta, mint valami neveletlen kölyök miatt társaságban az illedelmes szülő.

Most, hogy beszélek róla, csodálkozva veszem észre, hogy még nevet se adtam neki, annyira haragszom rá, annyira igyekeztem mindig, hogy elhitesse magammal, hogy ő nincs.

Pedig ő van. Minek nevezzem? Ennek csak nem, hiszen ő nem én vagyok, ő egészen kicsike. Ő az Énke, de nem szeretném, ha vele azonosítanának.

Énke egy kicsike ember, akkora, mint a mutatóujjam. De mégse kicsike gyerek, hanem egy csöpp ember, borotvált arcú, fúrge, mozgékony, gúnyos, elbizakodott mosollyal, szemtelen szemekkel. Térdnadrág van rajta és selyemharisnya, mint egy kis márki, vidám, gúnyos, hetyke, cinikus, hitetlen. Kerek és gúnyosan túlzott mozdulatai vannak, fölényesen alázatos, udvarias, néha elképesztően arcátlan. Nem ismer ünnepi perceket, meghatódást, megilletődést, a csöndet nem szereti, a kínos szünetekben hangosan hahotázik. Nem tudom, hol tanyázik, néha a fejemben van, agyvelőmre ül, és lábacskaít lóbázza, füttyürész. Néha a kezembe bújik, ujjamat rángatja, ülök szembe valakivel, tisztos, derék úriemberrel, és komolyan, illedelmesen beszélgetünk, ő ott van az ujjamban, és rángatja, hogy fogjam meg a fülét annak az úrnak, egész váratlanul, vagy az orrát, vagy fricskázzam meg.

Énke mindig ébren van, de beszélni rendszeren olyankor kezd, mikor nekem a legkellemetlenebb, legkínosabb, mikor csöndre, figyelemre, áhítatra volna szükségem.

Énke csak hozzám beszél, soha másához nem szólt még. Kiszemelt magának, úgy látszik, és elhatározta, hogy céltalan, vidám kis életének egyetlen programja: engem bosszantani, zavarba hozni.

(Karinthy Frigyes: *Én és Énke* – részlet)

1. Hogyan viszonyul Énkéhez az elbeszélő?	4 pont
2. Milyen zavaró tulajdonságai vannak Énkének?	5 pont
3. Értelmezd a szövegösszefüggés alapján az alábbi kifejezéseket!	6 pont
<i>a) mégse kicsike gyerek, hanem egy csöpp ember</i>	
<i>b) kerek és gúnyosan túlzott mozdulatai vannak</i>	
<i>c) agyvelőmre ül</i>	
4. Fogalmazz Énke nevében 8-10 mondatos monológot az elbeszélő énről!	15 pont

II.

40 pont

Először is tudnunk kell, hogy amikor a Sorsnak nevezett osztályfőnök mellénk ülteti új osztálytársunkat, padszomszédunk még nincs tisztában azzal, hogy ő csak a mi szórakoztatásunkra, a tanórán nyújtandó segítségre és egyéb testi- lelki kiszolgálásunkra jött létre a fejlődés kiszámíthatatlan jóvoltából.

Nevelésénél, kezdetben, célravezető az Északi-sark módszert választani. Amikor például hozzánk szól a szerencsétlen előember, mert radirra van szüksége, vagy nem tudja, hogy Arkhimédész nem spanyol táncdalénekesnő, mi jeges csönddel nézzünk át rajta. Tekintetünkben a dermesztő közöny tükristályai csillogjanak, hogy beleremegjen a nyomorult térdkalácsa.

(Nógrádi Gábor: *Hogyan neveljük a padszomszédunkat* – részlet)

Írd meg az **Egyenlítő-módszert** alkalmazó diák 10-15 mondatos monológját!

III.

20 pont

1. Palindrom szórejtvény

A szórejtvények megoldása mindig egy olyan mondat, mely visszafelé olvasva is értelmes, az eredeti betűsorral azonos marad. **10 pont**

PI. Neked ront a teherhordó. Megfejtés: Rád rohan a hordár.

Fondorlatos száraz levélszőnyeg =.....

Bőrkészítő iparos hiteget =.....

A keretem értéke =.....

Egyedül az anyuka anyukája konok =.....

2. Keress olyan szavakat, amelyek két, valójában egymástól független szóból tevődnek össze! **10 pont**

PI. A borsó álösszetétel, nem a bor és a só szavakból áll össze.

- a. Kör+ kirándulás= gúnyrajz
- b. Uszonyos állat+ hamis= végzet
- c. Esdekel+ gondolkodási képesség= halfajta
- d. Szomorúság+ lakoma= lakberendezési tárgy
- e. Patás állat+ mulatság= hintáztat

Megjelenés: 10 pont

Összesen: 100 pont